

بررسی جرم اخلال در نظام اقتصادی کشور از منظر علوم جرم یابی

عباس باغبان زاده

کارشناس ارشد حقوق جزا و جرم‌شناسی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد خرم‌آباد، خرم‌آباد، ایران.

چکیده

جرائم اقتصادی یکی از مهم‌ترین چالش‌هایی است که در هر کشوری همواره بحث‌برانگیز بوده و یک تهدید جدی نسبت به امنیت و ثبات اقتصادی محسوب می‌گردد. اخلال در نظام اقتصادی کشور که شامل اقداماتی در جهت برهم زدن جریان طبیعی اقتصادی در جامعه است، مشتمل بر اخلال در نظام پولی و ارزی و یا اخلال در نظام تولید و توزیع بود؛ و در ماده ۱ قانون مجازات اخلال گران در نظام اقتصادی مصوب ۱۳۶۹ به آن پرداخته شده است. مواردی از قبیل جعل اسکناس، وارد و یا توزیع کردن آن، قاچاق عمده ارز و ضرب سکه قلب و یا خلأهایی در امر تولید و توزیع در کشور، و ... از جمله جرائم مختل‌کننده نظام اقتصادی در قانون بوده است. همچنین در قانون مجازات ۱۳۹۲ نیز به این جرائم اقتصادی پرداخته شده و مجازات‌های در نظر گرفته شده است که نوآوری‌هایی نیز در این خصوص اعمال گردیده است. در این پژوهش جرائم اخلال در نظام اقتصادی در پرتو علوم جرم یابی یعنی از نقطه نظر بررسی چگونگی ارتکاب این جرائم و شیوه‌های انجام آن، بررسی خواهد گردید. نتایج این تحقیق نشان می‌دهد که هرچقدر بر میزان تصویب قوانین در حوزه اخلال در نظام اقتصادی کشور افزوده شود ولی از دیدگاه علوم جرم‌شناسی و جرم یابی به این جرائم توجه نگردد، تأثیری در کاهش این جرائم و نتیجه بخشی در مبارزه با ارتکاب جرائم اقتصادی نخواهد داشت. اخلال در نظام پولی و ارزی و اخلال در نظام توزیع و تولید، روش‌های خاصی داشته که نیازمند شناسایی دقیق از منظر جرم یابی هستند.

واژه‌های کلیدی: نظام اقتصادی، علوم جرم یابی، نظام پولی و ارزی، تولید و توزیع جرائم اقتصادی.

مطالعات علوم سیاسی، حقوق و فقه

دوره ۵، شماره ۲، تابستان ۱۳۹۸، صفحات ۹۳-۱۰۸